

Lausunto

01.01.2025

Asia: VN/34275/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriölle

Yhdyn kollegoideni lausumiin.

Lausun, lisäksi ettei oikeusministeriö voine antaa asetusta 120 euron suuruisena, sillä korkein oikeus on vahvennetulla jaostolla jo antanut ratkaisun, jonka mukaan alle 155 euron tuntipalkkio ei vastaa kustannustason nousua nykytasoonsa. Antamalla kyseisen kaltaisen asetuksen oikeusministeriö joutuisi vastakkaiselle kannalle korkeimman oikeuden kanssa. Silloin oikeusministeriö tosiasiaassa katsoisi, etteivät korkeimman oikeuden ratkaisut ole enää oikeuslähteen asemassa. Tällainen valta kuulunee kuitenkin eduskunnalle.

Toinen asia mikä palkkiokeskustelussa kiinnittää huomiota on se, että sanalle kohtuullinen tunnutaan annettavan eri merkitys eri laeissa vaikka kyseessä on täysin sama työ. Näin esimerkiksi holhustoimesta annetun lain 44 §:n 2 momentissa (ks. KKO:2018:69, 220€/h, yksinkertainen rikosasia edunvalvojana) tai oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 1 §:ssä (riita-asiat, joissa palkkiotaso on yleisesti 240 eurosta ylöspäin) tai vieläpä talousrikosasioissa ROL 9:1a mukaiset palkkiot, jotka voivat olla useita satoja euroja tunnilta, vaikkei itse asia kummoinen olisikaan).

Totean, ettei eri laeissa ole sanalle "kohtuullinen" mitään legaalimääritelmää, joka erottaisi sen toisten lakien vastaavasta sanasta "kohtuullinen".

Ks. Tapani 2006 ja Aarnio 1982:

"Rikosoikeudellisen tulkinnan – kuten muunkin oikeudellisen tulkinnan – lähtökohta on sanamuodon mukainen tulkinta (kieliopillinen tulkinta). Tulkinnan tavoitteena on määritellä lain sanamuodon merkitysisältö eli vähentää tekstin epätasällisyyden astetta. Sanamuodon selvittämisessä on kiinnitettävä huomiota myös säännöksen syntyhistoriaan (historiallinen metodi). Lisäksi oikeussäännökset muodostavat oikeusjärjestyksen, systeemin: jokainen yksittäinen säännös on tietyssä suhteessa muihin säännöksiin. Tällainen suhde voi olla löyhempi tai kiinteämpi, mutta säännöstä ei voi koskaan irrottaa ympäristöstään eli kontekstistaan. "

Täten, kun legaalimääritelmää ei ole, niin sana kohtuullinen tarkoittakoon samasta työstä samaa eri laeissa.

Olen hoitanut pitkälti yli 2000 rikosasiaa. 120 euron tuntipalkkio on minusta kohtuuttoman pieni. Asetus tulisi antaa KKO:2024:71 mukaisesti 155 euroa tunnilta ja säätää palkkiotasoon lisäksi kustannustason nousua vuosittain vastaava tarkistus.

1.1.2025 Helsingissä

kunnioittavasti

Antti Kortelainen

asianajaja, Tuusula

Kortelainen Antti
Asianajotoimisto Kortelainen Oy